

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра романських мов та інтерлінгвістики

СИЛАБУС **освітнього компонента**

ПРАКТИКА НАВЧАЛЬНА ЛЕКСИКОГРАФІЧНА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (французька). Переклад

Луцьк 2021

Силабус освітнього компонента «Практика навчальна лексикографічна»
підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035
Філологія, за освітньо-професійною програмою Мова і література (французька).
Переклад.

Розробник: Гунчик І. О., кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри романської філології
Хірочинська О. І., старший викладач кафедри
романської філології

**Силабус затверджено на засіданні кафедри
романських мов та інтерлінгвістики
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року**

Зміни до силабусу внесено на підставі рішення засідання науково-методичної
комісії факультету іноземної філології
Протокол № 7 від 3 лютого 2022 року

**Силабус перезатверджено на засіданні кафедри романської філології
Протокол № 8 від 4 лютого 2022 року**

Завідувач кафедри _____ О. В. Станіслав

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПРАКТИКИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання: денна	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (французька). Переклад Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 1-ий
		Семестр 2-ий
		Консультації 10 год.
		Самостійна робота 140 год.
		Форма контролю: залік
	Мова навчання: французька, українська	

2. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Хірочинська Ольга Іванівна
Науковий ступінь	-
Вчене звання	-
Посада	Старший викладач кафедри романської філології
Контактна інформація	hirochynska@vnu.edu.ua Корпус № 3 (А), каб. 224А
Розклад занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
Консультації	Відбуваються в день проведення інструктажу (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

*Вказано інформацію про розробника силабуса освітнього компонента

3. ОПИС ПРАКТИКИ

Анотація курсу. Практика студентів є невід'ємним складником освітньо-професійної програми підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня спеціальності 035 Філологія спеціалізації «Мова і література (французька). Переклад», яка викладається в 2 семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). *Об'єктом* навчальна лексикографічна практики є робота з лексикографічними джерелами. *Предметом* вивчення практики є процес формування у здобувачів освіти необхідних теоретичних та практичних основ для орієнтування серед лексикографічних джерел французької мови. Практика спрямована на розширення знань кругозору студентів. Основними формами практики навчальної лексикографічної є пошукова робота зі словником, який спонукає студентів до глибшого самостійного вивчення лексикографічних джерел.

Пререквізити. Інформаційною та теоретичною базою «Практики навчальної лексикографічної» є «Французька мова» та «Практика навчальна фонологічна».

Постреквізити. Знання та навички з навчальної лексикографічної практики можуть бути використані при навчальній лінгвістичній практиці на 2 курсі та наступних перекладацьких і виробничих практиках, для вивчення дисциплін теоретичного курсу французької мови, теорії та практики перекладу.

Мета і завдання навчальної дисципліни. Основною *метою* практики є формування у студентів необхідних знань, достатніх для оволодіння сучасною французькою літературною мовою.

Завдання практики: ознайомлення студентів з теоретичними основами навчальної лексикографічної практики; засвоєння студентами термінологічного апарату лексикографія, необхідного для аналізу принципів побудови словників та словникових статей; розвиток у студентів вміння самостійно працювати з лексикографічними джерелами та мовним матеріалом сучасної французької мови; формування у студентів вмінь та навичок складання словникової статті за обраною тематикою.

Основним *завданням* курсу є формування у студентів таких загальних і фахових компетентностей:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються, теорії та історії перекладу.

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних і літературних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 11. Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

Результати навчання. Практика сприяє тому, що студенти будуть:

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організувати процес навчання та самоосвіти.

ПРН 6. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 10. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

Структура практики

Умовні скорочення: ПЗ- практичне завдання

Таблиця 3

№ з/п	Тема	Кількість годин	Консультації	Форма контролю/ Бали
1	Опрацювання лексикографічних праць:	10		ПЗ 6
	- словники та енциклопедії;	10	1	
	- класифікація словників з метою укладання та функціями;	20	1	
	- класифікація за характеристикою слова відповідно до сфери лексикографічного опису мови;	10	1	
	- класифікація словників за нелінгвістичними критеріями.		1	
2	Ознайомлення з лексикографічними працями синхронії та діахронії: спільне і відмінне, специфіка укладання.	10	1	ПЗ 8
	Діахронні словники: історичні та етимологічні.	10		
	Синхронні перекладні словники.	10		
	Синхронні одномовні нелексічні словники: фразеологічні, граматичні, словотвірні, акцентологічні, орфографічні, орфоепічні.	20	2	
3	Вивчення основних напрямків розвитку новітньої лексикографії.	10	1	ПЗ 6
	Універсальні словники.	10		
	Комп'ютерні технології словників: а) стаціонарні; б) переносні; в) інтернет-словники.	20	2	
	Разом	140	10	

Завдання для самостійного опрацювання

Під час проходження «Практики навчальної лексикографічної» студент зобов'язаний опрацьовувати певний матеріал самостійно, а саме:

- опрацювати теоретичний матеріал;
- підготувати реферат по заданих темах;
- укласти словник з певної лексичної теми обсягом 50 одиниць.

Теми рефератів:

1. Французька лексикографія.
2. Лексикографія як наукова дисципліна: стан та перспективи розвитку.
3. Лексикографічні праці нелітературної мови: діалектні та жаргонні. Словники аргю.
4. Історія розвитку французької лексикографії.
5. Словники власних назв.
6. Повні лексичні словники: тлумачні та тезауруси.
7. Французька лексикографія ХХ століття.
8. Комп'ютерна лексикографія.
9. Лексикографія. Основні французькі словники.
10. Словники багатства мовлення: синонімів, антонімів, омонімів, неологізмів.

11. Словники спеціального призначення: скорочень, стилістичні, інверсійні, асоціативні тощо.
12. Лексикографічні праці синхронії та діяхронії: спільне і відмінне, специфіка укладання.
13. Тенденції розвитку сучасної французької лексикографії.
14. Діяхронні словники: історичні та етимологічні.
15. Синхронні перекладні словники.
16. Синхронні одномовні нелексичні словники: фразеологічні, граматичні, словотвірні, акцентологічні, орфографічні, орфоепічні.
17. Комп'ютерні технології в лекціях / на практичних заняттях / в самостійній роботі.

4. ОЦІНЮВАННЯ

Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за практику, становить 100 балів. Поточний контроль складає 40 балів: письмовий опис різних за своєю специфікою словників та переклад з французької на українську мову передмови до будь-якого словника – 20 балів; самостійної роботи – 20 балів. Формою підсумкового контролю є залік (максимальний бал 60). Студенти складають залік, згідно з розкладом затвердженим навчальним відділом університету. На залік вноситься захист реферату (40 балів) та представлення міні-словника за обраною лексичною темою (20 балів).

При оцінюванні словника з обраної тематики до уваги береться обсяг виконаної роботи, правильність дібраної інформації та правильне оформлення матеріалів практики.

Звіт, який містить письмову роботу та міні-словник, перевіряється і затверджується керівником практик навчального закладу. Результати складання заліку з практики заносяться в екзаменаційну відомість, проставляються в заліковій книжці і в журналі обліку успішності.

Студент, що не виконав програму практики, отримує незадовільну оцінку при складанні заліку, має можливість перескладати його ще двічі (другий раз – викладачеві, третій раз - комісії).

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

ЦІКАВО!

Рейтингова система оцінювання передбачає накопичення балів за різнобічну навчальну діяльність студента упродовж семестру. Студенти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку студент інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених студентом отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або

виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 10 балів – за публікацію статті (статтей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;
- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні (фахові) курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування тощо). Процес зарахування регулюється [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#) і рішенням науково-методичної комісії факультету від 03.02.2022 року, протокол № 7.

За умови представлення здобувачами освіти документів (сертифікатів, свідоцтв тощо), що засвідчують отримані результати та відповідають тематиці, обсягу та результатам навчання, які співпадають з ПРН ОК, здобувачі мають право одноразово отримати додаткові бали до семестрового оцінювання однієї дисципліни:

- 10 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); або який складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не нижче 80% правильних відповідей.
- 5 балів при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, мінімальною тривалістю 3 тижні/обсягом один кредит (30 годин); складається мінімум з трьох модулів і завершується тестом/тестами із зазначенням набраних балів не менше набраних 60% правильних відповідей.
- 1 бал при представленні документа із зазначенням прізвища та імені здобувача, без складання тесту, тривалістю від 1 до 3 годин. Одному здобувачеві може бути зараховано не більше як три таких сертифікати, сумарною кількістю – три бали під час оцінювання однієї ОК.

Підтвердження подається здобувачем освіти викладачеві курсу не пізніше ніж за 10 днів до дати останнього заняття з дисципліни. При цьому студент у встановлені терміни подає заяву на ім'я проректора та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету відповідно до схвальної резолюції проректора з навчальної роботи та рекрутації з урахуванням Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки.

Якщо студент бере участь у програмі академічної мобільності та має можливість відвідувати подібний курс в іншому ЗВО, то, за умови підтвердження його складання, оцінка може бути перенесена. Процедура зарахування врегульована відповідним [Положенням](#).

5. ПОЛІТИКА ПРАКТИКИ

Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Положенню про академічну доброчесність Волинського національного університету імені Лесі Українки, Статуту і Правилам внутрішнього розпорядку.

Зокрема, для успішного засвоєння програми практики студент повинен:

- вчасно приходити на консультації;
- приймати активну участь у практиці;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення практики;
- самостійно опрацьовувати матеріал;
- конструктивно підтримувати зворотній зв'язок на всіх етапах дослідження;

- своєчасно і акуратно виконувати завдання для самостійної роботи;
- бути терплячим і доброзичливим до однокурсників та викладачів.

Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу необхідно повідомити про це самого викладача, якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету. З метою дотримання академічної доброчесності студент зобов'язаний вказувати джерела, якими послуговується, додавати їх опис до кожного виду роботи.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Демська О. Вступ до лексикографії. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. 266 с.
2. Дубічинський В.В. Лексикографія: навч.-метод. посіб. Харків : НТУ «ХПІ», 2011. 66 с.
3. Кровицька О. Українська лексикографія: теорія і практика. Львів : Ін-тукраїнознавства ім. І. Крип'якевича НАН України, 2005. 175 с.
4. Перебийніс В.І., Сорокін В.М. Традиційна та комп'ютерна лексикографія. Навч. посіб. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2009. 218 с.
5. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 2006. 716 с.
6. Українська мова : Енциклопедія / Редкол. В.М. Русанівський, О.О. Тараненко, М.П. Зяблик. 2-е вид. Київ: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
7. Dictionnaire de L'académie française. URL : <https://www.dictionnaire-academie.fr/> (дата звернення 20.10.2021)
8. Larousse. URL : <https://www.larousse.fr/> (дата звернення 20.10.2021)
9. Le lexilogos. https://www.lexilogos.com/francais_dictionnaire.htm (дата звернення 20.10.2021)
10. Le Robert. Dico en ligne. URL: <https://dictionnaire.lerobert.com/> (дата звернення 20.08.2021)
11. Ortholang : Outils et Ressources pour Traitement Optimisé de LANGue. URL : <https://www.cnrtl.fr/> (дата звернення 20.08.2021)